

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachst.,
Nur. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
palk Nachst., Anton Oppelk.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iulin
Leopold (VII Erzsebet-körtut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colônă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA” iese în de-care zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inălți Nr. 30. stația
L: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu dăsul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 222.

Brașov, Luni-Marți 7 (20) Octomvrie.

1903.

De unde vin faimele rele.

S'a făcut de câte-va zile mult zgomot în foile unguresci și în cu-foarele dietei despre o pretinsă mișcare revoluționară între Români din Ardeal.

Pentru noi faimele de soiul acesta nu au nimic surprinzător. Ele au ajuns să fie barometrul stărei psihice, în care se află în anumite situațiuni micii despoți de prin comitatele locuite în preponderanță de Români. Ori de câte-ori adversarii noștri sunt aduși de împrejurări la gândul serios, că în țera această mai trăiesc și Români și că și aceștia la rândul lor își vor reclama partea și dreptul lor, că prin urmare poate să sosesc un moment, în care va trebui să se țină semă și de ei — îi apucă un fel de frigur și li-se arată tot felul de vedenii, care de care mai înspăimântătoare.

În asemenea momente de sigur că-i mustră și conștiința, care nu e curată, căci se sciu vinovați, că tratăză rău și nedrept cu poporul și deci n'au nici cel mai mic titlu de a se bucura de simpatia lui.

În cazul de față faimele amintite s'au născut nu din starea psihică a celor ce au cauză de a se teme, că poporul nu-i agrează, ci au fost răspândite cu intențiune chiar de către deputații maghiari din Ardeal și de către nisce funcționari șoviniști, cari n'au astîmpăr și vor cu ori-ce preț să salveze patria ațînd în contra Valahilor.

Să vedem acum, de ce natură sunt faimele, de care vorbim. Diarelor din Viena li-se anunță de exemplu de la Pesta: „...In mai multe comitate din Transilvania Români în noptea intruniri, în cari se țin vorbirii ațîtătoare. Se dice, că a sosit timpul ca Ungurii să fie gonți din Ardeal. Mișcarea s'a pornit, așa se afirmă, din partea inteligenței române. Autoritățile maghiare se țin rezervate, ca nu cumva prin eventuale măsuri prea timpurie să törne și mai mult oleu în focul urei contra Ungurilor“...

Totă compunerea acestor buletine indică isvorul lor tendențios și mincinos. Audiți acolo, se țin intruniri noptea și se ațîta poporul contra Ungurilor — ér autoritățile maghiare tac și privesc rezervate cu mâinile încrucișate la totă această agitație estraordinară!... pe când altă-dată pentru un singur bréu în culorile române se mobilizează gendarmeria dintr'un cerc întreg!...

Dér se vedem cum e variațiunea acestei faime: ...Români vor să intre în acțiune și s'alégă deputați, căci Impératul vrea ca Români să majorizeze pe Maghiari în dietă. Poporul înțelege însă acesta sucit și lozinea lui este, că trebuie să li-se ia pământurile Maghiarilor și că deci aceștia trebuie omoriți... totă mișcarea acesta se crede a fi urzită din Viena...

Nu e cu ochi și cu sprâncene uneltirea, ce se pune la cale de

cătră adversari ai noștri din Ardeal cu scop de a ațîta totă maghiarimea din țera în oontra Românilor?

Am publicat în numărul trecut o corespondență din Alba-Iulia, care ne descopere mai întâiu de unde vine mișcarea plină de ură, al doilea cine o pune la cale și al treilea cum sciu autoritățile polițienesce maghiare să se țină rezervate față cu poporul nostru pentru a nu-l amări și mai mult.

Faimetele mincinoase — dice corespondentul nostru — cum e aceea despre mișcarea revoluționară din jurul Iiei mureșiane, nu sunt decât închipuirea celui care pörta frică de urmările faptelor, precum sunt cele din Aiud, unde tinerii români, cari s'au însciițat la asentare de bunăvoie au fost arestați și maltratați la poliție...

Etă la ce se reduce totă revoluția bucinată prin diare. Cel ce cunoște situația va scii să apreteze lucrul. Și până când se va tolera ca autoritățile din țera să procedă față cu poporul atât de volnic și teroristic?

Cartea albastră englesă. Se anunță din Londra, că acolo s'a publicat și acestea o carte albastră asupra notelor diplomatice schimbate în timpul din urmă în cestiunea macedonenă. Din cartea albastră se vede, că guvernul engles în liniamente generale era de acord cu propunerile de reforme ale Austro-Ungariei și Rusiei, ea doria însă ca aceste reforme să se realizeze pe o basă mai largă și guvernorul, ce se va numi, să fie creștin, séu cel puțin să i-se dea mai mulți consilieri creștini.

De la congresul național bisericesc gr. or.

(Raport special al „Gaz. Trans.“)

Sibiui, 17 Oct. 1903.

Frunzele îngăbenite se desprind una câte una și-și aștern fața pe pământ. E tristul semn al morții, ce a dat navală în natură. Sub această tainică impresie ce mi-o lasă despărțirea de viață, imi îndrept pași spre biserica din suburbiul Iosefin, ca să asist la *celebrarea parastasului pentru odihna repositului* de pie memorie Metropolit Miron Romanul.

Biserica e plină de membri congresiști, preoți și mireni, tinerimea seminarială și credincioși. Înalt Preasânțitul Metropolit Ioan Mețianu, încununat de arhimandritul Dr. I. Pușcariu, protosinccelul Dr. E. R. Roșca, protop. Ioan Papiu, arhid. Dr. Elie Cristea și alții săvîrșesc sântirea parastasului, după care ies la momentul unde zac osēmintele fostului Metropolit...

„In veci amintirea lui“ cântată de corul teologilor, tainic răsună prin cimiter și congresiștii doi câte doi se îndreptă spre casa comitatului, spre a relua firul lucrării.

Ședința IV.

Ședința deschidându-se la 10 și 1/4, raportorul Dr. George Fopa cetesce procesul verbal al ședinței premergătoare, pe care congresul îl autentică.

La presidiu prezentându-se cererile deputaților: Vasile Almășan adv. Clușiu, Patriciu Drăgălină, din Caransebeș, Dr. Nicolau Oncu și George Serb, cari cer con-

cediu pentru întréga sesiune congresuală, ér deputatul Ioan Pap pe timp de 5 zile, congresul le acordă concediile cerute.

Înainte de a intra în meritul cestiunii puse la ordinea zilei, avocatul Dr. Nestor Opresan, ținând în mână *regulamentul disciplinar*, care a fost votat și introdus acum sunt 17 ani și la elaborarea căruia nu s'a ținut cont de postulatele juridice, cari se basază pe verbalitate, permițând celor puși sub acuză de a veni în imediată atingere cu judecătoria; considerând, că acest regulament nu mai coreșpunde de loc principiilor juridice moderne, ceea-ce se vede din mai multe dispoziții și pasaje ale regulamentului disciplinar bisericesc, face propunerea, ca: Consistorul metropolitan să fie îndrumat din partea congresului a elabora un nou proiect de regulament disciplinar, conform principiilor juridice moderne, și acest regulament să fie prezentat proximalui congres bisericesc.

Propunerea se primesce și se predă comisiei organizătoare.

Raportul comisiei școlare.

Școla, paralel cu biserica, fiind factorul cel mai însemnat, pentru dezvoltarea culturii și întărirea conștiinței noastre naționale, a format ca și în trecut și de astă-dată obiect de deosebită îngrijire și preocupare a congresului.

D-l Vasile Goldiș, raportorul comisiei școlare constituite sub președința Rev. domn Dr. E. R. Roșca, supune chestia școlilor noastre la nisce reflexiuni interesante din toate punctele de vedere.

„Dintre toate institutiunile, cari fac cadrele organismului nostru bisericesc, dice d-l raportor, școlile sunt cele mai espuse. Școla, de cea mai mare importanță pentru noi, în timpul actual trece printr'o crisă, care numai atunci se va pute încunjura, decât toți factorii își vor aduna puterile și în mod energetic vor conlucra la delăturarea ei. Curentul general nu e prietinos școlii noastre.

„Un deosebit balast se pune în calea dezvoltării ei din partea acelorora, cari ignorând, desprețuind ori-ce postulate etice și pedagogice, pretind ca toate obiectele de învățământ să se propună într'o singură limbă contrară firei limbii noastre, și punând deosebit pond pe acel obiect, căcă a face învățământul în detrimentul celorlalte obiecte“.

D-l raportor în espusele séu înșiră și celelalte cauze, precum săracia, lipsa de învățatori calificați și devotați chemării lor, numărul nesuficient al școlilor. La aceste rele raportorul mai adauge încă un rău, care zace în noi, adică, că în consitóre nu se pot aplica destui bărbați, cari să se îngrijesc de progresul școlilor. Fața de cei mari esprima adevărul, că datorința lor ar fi să întărească confesionalitatea școlilor noastre și nu s'o slăbescă, precum de fapt se întempli. În vederea acestor stări raportorul anunță, că trebuie să susținem din totă puterea chestia învățământului nostru confesional.

După espusele făcute în ordinea acestor idei, raportorul face propunerea, ca raportul general să se considere de cetit și să se accludă la protocol. Această propunere primită, d-l V. Goldiș scote în relief unele momente principale. În privința datelor cuprinse în raportul general al consistoriului metropolitan ca senat școlar re-lativ la frecventarea școlii în toate trei diecesele, relativ la edificiile școlare, la salele de instrucțiune, raportorul face propunerea: ca să se ia la cunoștință cu observarea, ca aceste date pe viitor să se adune cu totă esactitatea, — ceea-ce se primesce.

În privința *grădinilor de pomărit* congresul primesce propunerea: ca *Consistorul metropolitan să îndrume consistoriile eparchiale, ca în fie-care comună să se înșinfizeze grădini de pomărit și datele să se adune.*

Având în vedere, că *bibliotecele școlare* în toate trei diecesele în raport cu numărul școlilor sunt de tot puține, se face propunerea, ca: să se studieze modalitatea după care s'ar pute înmulți bibliotecile școlare și să se raporteze proximalui congres. Congresul primesce propunerea.

Reforma planului de învățământ în institutiunile pedagogico-teologice.

Deja de mai mulți ani parte s'a simțit necesitatea, parte guvernul a cerut, ca să se modifice actualul plan de învățământ folosit în institutiunile noastre pedagogico-teologice. Cedând acestor stăruințe, Sincodului s'a prezentat spre aprobare un plan de învățământ. De-orece guvernul a pășit cu o mulțime de pretensiuni atât în privința propunerii în limba maghiară a mai multor obiecte de învățământ, cât și în privința calificării învățătorilor, cerând ca acestora să se estradeze diplomele de calificăție în limba română și maghiară, comisiunea școlară prin raportorul séu aflând de urgentă necesitate a se alcătui un plan de învățământ, propune: ca *elaboratul de plan de învățământ, care se află la sinod, să se presinte congresului spre a fi studiat, debătut și aprobat, ca să se potă introduce.*

Această propunere dă nascere unei discuțiuni la cari iau parte: Ex. Sa d-l metropolit, care face propunerea, ca planul să se puna în lucrare până la noul congres; d-l Roman Ciorgar, cere de urgentă introducerea noului plan; d-l vicariu V. Mangra stăruie pentru introducerea planului, dér cere, ca planul să se aducă spre desbatere în congres, care ca corporațiune supremă bisericescă n'ar putea lua responsabilitatea pentru plan, decât s'ar introduce fără ca congresul să aibă cunoștință; d-l Parteniu Cosma este pentru propunerea comisiei, susținând că decât studiarea planului va da nițică oboselă d-lor archierei și altor omeni bătrâni, d-sa încă este bătrân și bucuros se supune oboselilor pentru binele bisericii.

Raportorul comisiei mai revenind încă odată asupra propunerii sale, congresul o primesce.

O importantă chestiune, care de mult timp preocupă cercurile bisericesce și opinia noastră publică și care vi s'a comunicat eri telegrafic, aceea a *catechisării elevilor gr. or. de la școlile maghiare*, încă a primit rezolvare.

Ordinațiunea ministerială dată inspectorilor de școle, conform căreia în școlile de stat populare, începând din a treia clasă religiunea are să se propună și pentru elevii noștri în limba maghiară, a determinat comisiunea școlară, ca prin raportorul ei să facă propunerea, că *în sensul statutului organic (§ 175) consacrat de M. Sa pe baza legilor pozitive ale statului limba oficiosa a bisericii noastre fiind cea română, instrucțiunea religiei nu se potă face în nici o altă limbă de cât în cea română. Drept aceea consistorul metropolitan se invită, ca în primul cas obvenient să se respingă ori-ce încercare contrară acestei dispozițiuni, înaintând în cauză reprezentăție la guvern.*

Întreg congresul constatând pericolul ce-l pörta pentru biserica și limba noastră această ordinațiune, care tae adinc în conștiința confesională, a fost din capul locului pentru a remonstra contra ei. Aducându-se la conștiința congresului pe lângă casurile cunoscute din B. Ciaba și Timișóra, recentul cas din *Panciova*, unde catechetului român i-s'a interdiș catechisarea în limba română, la desbaterea propunerii comisiei iau parte pe rând Ex. Sa d-l metropolit, care dice, că reprezentăția să se facă numai decât s'ar mai ivi casuri; d-l cav. de Pușcariu ca în reprezentăția ce se va face să se cêră și propunerea cântărilor bisericesce, cari sunt un puternic factor la întărirea simțului religios; d-l director Virgil Oniș stăruind în

mod convingător pentru reprezentație; Prea sfinția Sa Nicolau Popea aflând situația critică dăce, că trebuie să se facă o reprezentație energetică motivată și instruită din toate punctele de vedere; Dr. A. Vlad documentând, că biserica noastră este coordonată statului și acesta în chestii de conștiință n'are să se amestece, stărue pentru reprezentație, Russu Șirianu lasă la judecata consistorului metropolitan forma și modul de concepție a reprezentației, ce trebuie făcută, fiindcă casuri de aceste se vor mai ivi.

După o îndelungată desbatere cerându-se încheierea discuției, propunerea comisiei se pune la vot și pe lângă adausul: „ca și până acum“ făcut de Ex. Sa în textul propunerii deja cunoscute, se primesc cu unanimitate.

Deși orele douăsprezece trecuseră deja de mult, momentuositatea chestiilor vârsă nouă puteri în inimele congresiștilor, cari continuă a desbate afacerea înființării școlilor populare confesionale pe teritoriul fostului confiniu bănățean, în contra căror autoritățile politice pun tot felul de pedeci.

După o discuție mai îndelungată, în decursul căreia s'au făcut mai multe propuneri, mai mult s'au mai puțin potrivite situației noastre și naturii chestiunii, congresul aflând că chestia e complicată și presintă raporturi de natură deosebită, afacerea înființării școlilor din fostul confiniu militar se redă comisiei, ca s'o studieze din nou și s'o presinte în proxima ședință.

Ca ultim obiect al acestei ședințe a fost: Rectificarea titlului cărților funduare relativ la proprietatea comunelor bisericesci asupra averilor lor.

În această chestiune congresul primește propunerea comisiei: ca să se continue cu rectificarea titlului cărților funduare.

Cu aceste ședințe a IV-a se termină, anunțându-se proxima ședință pe Lună la 9 ore.

El.

Din ale crizei noastre.

(Cronică interioară.)

I.

Lă-a dispăcut domnilor de la „Tribuna Poporului“ din Arad, că diarul nostru a deschis rubrica de mai sus. Au presimțit, că nu se poate vorbi despre criza noastră interioară fără să fie atinse și isprăvile și caraghioslicurile d-lor. Au deci motiv să fie supărați.

Nu tot așa de motivată este îndrăsnăla, cu care d-lor se încercă a trage la îndoială buna noastră credință, insinuându-ne, că am fi deschis acea rubrică numai spre a face reclam în fața abonamentelor dela cartal.

E o experiență veche, că omul care umblă a bănuși și înegri intențiunile deapropelului său, tâlmăcesce print'asta totdeauna numai propriile sale sentimente și cugete.

S'a și găsit cine să ne impute nouă așa ceva! Tocmai redactorul „Tribunei Poporului“, devenit faimos ca cel mai docil învățacel și famul ieșit din școlă de reclam și de scandal, adusă la noi din mahalalele Bucureștilor și ale Budapestei!

Dér de ce se mai pierdem timpul cu vorbe, când publicul nostru e de mult în curat cu faptele, la cari facem alusiune? Una totuși nu putem încunjura de a-o remarca. Observările noastre, făcute înainte cu o săptămână sub noua rubrică, deși s'au referit numai la spiritul în care scrie „Libertatea“ din Orăștie, au răsuflat tocmai la Arad și au iritat pe cei dela „Tribuna Poporului“ intr'atât, încât perțându-și tot cumpetul au alunecat pe panta celor mai bătărane necuviințe față cu organul nostru.

Ca „Trib. Pop.“ să se țină de obiect și să discute cinstit, — nici pomenire Noi criticăm modul și spiritul, în care se face politică națională și de partid în foia de la Orăștie, ér „Trib. Pop.“ ne vine cu fléur și cu bérfel. Tot ce susține sub titlul „Noua rubrică a Gazetei“

în numărul său de la 11 Octomvrie st. n. este de la început până la sfârșit o tendențioasă pervertire a adevărului.

Purtarea acésta justifică pe deplin introducerea rubricii de mai sus din parte-ne. Căci ce vrei să încep și cum vrei să discuți cu nisce ómen, cari, fie că nu voiesc, fie că nu sunt capabili, nu-ți răspund nimic la obiect, nu întră, nici odată în meul discuțiunii, ci își iau refugiu constant și fără cea mai mică sfielă la bérfeli, la flécuri și triviatăți răutăcioase, la minciuni și la personalități.

Nu i-am urmat și nu-i vom urma pe cărarea acésta.

Ceea-ce vrem este lumină, lámurire clară, critică leală și sănătósă. Nu suntem obișnuiți a umbla cu șolda, nu suntem înclinați a face haz și zeflemele, când se tratéză de sfânta legătură a frăției noastre naționale, de consolidarea interioară, de viața și tária noastră ca popor consciu de sine. Vrem ca fie-care Român de bine, îngrijat de sórtea națiunii sale, să scie încărău mână lucrurile aceia dintre noi, cari consciu, orf inconsciu, cer și stăruesc să suspendăm continuitatea luptelor noastre naționale, ba să o rupem chiar cu întreg trecutul nostru și să ne luăm orbis după capul lor, fără de a mai întreba de diua de mâne, de viitorul nostru ca națiune.

Și fiind-că voim să se lámurescă situația și să fie spulberate uneltirile acelora, cari se încercă din nou a seduce opiniunea publică pentru ca să pótă face mai ușor trebșorele lor și ale altora, „Trib. Poporului“ ne acusă, că „combatem într'una, pe Români mai rău, decât pe Unguri“.

Ca întotdeauna, ómenii „Trib. Poporului“ ni-au rămas și aici dator cu — dovedirea. E ușor a afirmă orice despre ori și cine, decât nu trebuie să dovedesci nimic.

Dér, veți dăce, decât nu e silă fizică, esistă totuși pentru omul moral și de caracter o silă morală, care îl face să se simtă constrins a-și dovedi ceea-ce afirmă în defavoarea fratelui, orf soțului său.

Așa e! Și nu noi purtăm vina decât cei despre, cari e vorba, se simt degajați de orice îndatorire când se tratéză de atitudinea „veteranei din Brașov“.

De altmintrelea este cestiune de aprețiere, decât pótă fi just să combați în anumite împrejurări pe ai tēi, — cari prin greșelele și nedisciplina lor compromit cauza proprie, mai mult de cât pe adversari. E cunoscută dicala: „Dómne feresce-mă de amic, căci de inimiză mă voiți sci apăra“.

Cei de ce ani din urmă ne sunt o viuă dovadă pentru acésta. Partidul nostru național a fost în stare să lupte și să se ferescă mulți ani de-arëndul de adversarii săi firesci, dér a trebuit să sufere o lovitură mortală îndată-ce cauza lui a fost compromisă de o sémă de ómen din sinul lui, cari se imbiiau și se imbulziau mai tare la conducere.

Criza.

Maj. Sa monarchul a însarcinat pe ministrul de finanțe Lukacs, în audiența de Vineri, să între în tratări cu coriferii partidului liberal pentru înlăturarea divergențelor ce esistă de fapt între punctul de vedere al coronei și cel al comisiei de 9 parlamentare în privința programului militar. Divergențele s'ar rezuma în următoarele puncte: Monarchul nu e învoit cu introducerea limbii maghiare în procedura penală militară. O astfel de reformă s'ar face numai în paguba unității; nu e învoit nici cu ins-

truția în limba maghiară în școlile militare; 2) Monarchul deși nu află coere, totuși nu s'ar opune (?) pretenșiunii, de a se recunoscă în principiu îndreptățirea limbii maghiare însă pretinde, ca pe lângă recunoscerea acésta să se enunțe hotărît recunoscerea drepturilor rezervate suveranului asupra limbii de comandă și a organizării armatei.

Aceste divergențe a căutat Lukacs să le înlature prin aceea că ar determina pe corifeii partidului a renunța la postulatele amintite și a ceda în favorul punctului de vedere al coronei.

Comisiunea parlamentară de 9 s'a intrunit și Sâmbătă în ședință. Desbaterele ei însă nu s'au încheiat, căci nu s'a putut ajunge la o înțelegere. Asta a spus-o însași președintele ei Col. Szell. Se speră totuși, că înțelegerea va urma. Și decât va urma, ori decât va fi urmat deja erf, Lukacs va raporta coronei, și pe el are să-l însarcineze Maj. Sa cu constituirea cabinetului.

Cercurile politice așteptă cu mare încordare rezultatul audienței de ați a lui Lukacs.

Botezul principelui Nicolae.

Vineri s'era s'evêrsit cu pompă regală în castelul Peleş din Sinaia botezul micului principe Nicolae.

Nași au fost împératul Rusiei, reprezentat prin prințul Dolgoruki, și prințul de Wales, prinț moștenitor al Angliei, reprezentat prin ministrul Angliei.

Prințul Dolgoruki, trimisul extraordinar al M. S. țarului, a sosit la Sinaia Vineri la órele 8 dimineța. Prințul Dolgoruki a fost întâmpinat la gară de d-l președinte al consiliului, D. Sturdza, de d-l de Giers, ministrul Rusiei, fde adjutanții M. S. Regelui și de porsonalul legațiunii ruse.

Deóre-ce însă bagajele prințului Dolgoruki s'au rătăcit în gara din Budapesta, botezul a fost amân timer pentru órele 5-30 s'era.

Prințul Dolgoruki a fost găzduit la castelul Peleş și la órele 10 a avut onóra a fi prezentat M. S. Regelui și M. S. Reginei.

După amiași prințul Dolgoruki s'a dus la Predeal cu un tren special și și-a primit bagajele, ér la órele 5 s'a reîntors la Sinaia cu același tren. În parcursul drumului prințul și-a pus uniforma de gală și s'a dus direct la Castel.

*

Botezul a avut loc în sala maurescă în fundul căreia se ridicase o estradă pentru familia regală și înaltul cler.

Superba sală era plină de invitați, aprópe 300 de persóne. Partea dréptă a sălei era ocupată de dómne, ér cea stângă de domni.

La órele 5-30, Metropolitul Primat, încunjurat de înalții prelași, întră în sală și se urcă pe estradă și începe sfințirea apei din cristelnița, care a servit și la botezul principelui Carol.

Imediat după aceea întră în sală Altețele lor regale principele Carol, principesa Maria și principesa Elisabeta; d-na Greceanu, dómna de onóra a principesei Maria, ținând în brațe pe micuțul principe Nicolae, avea la drépta pe primarul capitalei C. F. Robescu și la stânga pe colonelul Antonescu, adjutant al Regelui.

Intră apoi M. S. Regele și M. S. Regina, Altețele lor regale principele Ferdinand și principele Carol de Hohenzollern, prințul Dolgoruki cu sir Kennedy, ministrul Angliei; dómnele de onóra ale M. S. Reginei; d-l președinte al consiliului Dim. Sturdza și d-l I. Kaliaderu.

Familia regală și prințul Dolgoruki iau loc pe estradă, după care I. P. S. S. Metropolitul primat începe oficierea botezului. D-na Greceanu dă pruncul regal prințului Dolgoruki, care îl ține în brațe până în momentul când a fost cufundat în cristelnița de înaltul Prelat.

După-ce prințul a primit botezul, starețul mănăstirei Sinaia l'a luat în brațe și l'a înălțat sus spre a fi vădut de întreaga asistență.

După ceremonia tunsului și ungerea cu sf. Mir, M. S. Regina a luat în brațe pruncul regal și, precedată de principele Carol cu lumina de botez în mână, și urmată de prințul Dolgoruki și de ministrul Angliei,

a făcut de trei ori ocolul cristelniței, după ritul ortodox.

D-l P. Gârboviceanu, administratorul casei bisericești, a prezentat spre semnare actul de botez, după care s'a format din nou cortegiul regal, precedat de metropolitul Primat.

Astfel format cortegiul, pruncul regal a fost reconduc cu mare pompă în salónele alăturate, unde aștepta A. S. R. principesa Maria, augusta mamă.

M. S. Regele și M. S. Regina, și Altețele lor regale principele Ferdinand și principesa Maria au revenit apoi în sala maurescă, pentru a primi felicitările asistenței.

La reparația familiei regale, întreaga asistență a isbucnit în aclamațiuni de „Trăiescă principesa Maria!“ „Trăiescă principele Nicolae“.

Regele și Regina, principele Ferdinand și principesa Maria au mers din grup în grup, spre a primi felicitări, și au binevoit a se întretin cu fie-care invitat.

D-na Greceanu apare apoi cu micul principe în brațe și-l arată asistenței.

În acest timp prințul Dolgoruki distribuie asistenței măturile, confecționate din argint, în mărimea unui leu, având pe o parte inscripția: *Principele Nicolae al României, născut în 5 August 1903 — Botezat la 3 Octomvrie 1903.* ér pe verso, în jurul reliefului cristelniței: *In Isus Christos.*

După aceea membrii familiei regale, urmași de invitați, întră în sala de mâncare unde s'a servit un bogat bufet.

M. S. Regele a ridicat la șampanie un toast, în următóra cuprindere:

„Inchin acest pahar în sănătatea noului născut principele Nicolae“.

Intréga asistență a răspuns prin urale entusiaste, și ceremonia a luat sfârșit.

Invitații au părăsit castelul Peleş la órele 6-45 s'era.

*

Étă actul de botez, care a fost remis principelui Ferdinand de cătră metropolitul Primat:

„Subsemnatul Primat al României și Metropolit al bisericești autocefale române a Ungro-Vlahiei, a leveresc prin acésta, că ați 3 Octomvrie 1903 am s'evêrsit botezul A. S. R. principelui Nicolae, fiul A. S. R. principelui Ferdinand al României și al A. S. R. principesei Maria, principesă de Coburg și a Mariei Britanii, fiind naș M. S. împératul Alexandrevici al tuturor Rusiilor, reprezentat prin generalul-adjutant prințul Nicolae Dolgoruky, în asistența Curtei regale române și a altor rude ale familiei regale“.

Actul de botez este scris pe pergament.

Tot odată a remis principelui Ferdinand și extractul de nascere al principelui Nicolae, scos de primarul Sinaei, scris de asemenea pe pergament și legat în mod splendid în pluș albastru.

D-l Eug. Stătescu a remis de asemenea un extract al actului de nascere, încheiat de d-sa în calitate de ministru al justiției.

*

Cu acésta ocaziune M. S. împératul Rusiei a trimis principelui Ferdinand colierul ordinului sf. Andrei, pe care îl purta la ceremonie, și principesei Maria o splendidă buclă, compusă dintr'un safir enorm, încunjurat de mari și minunate briliante, cu care era încinsă.

M. S. împératul Rusiei a trimis de asemenea numeroșe și frumoșe daruri A. S. R. principelui Nicolae.

Printre acestea se remarcă un frumos légán sculptat și cu un belșug de podóbe de aur, un mare număr de bibelouri, obiecte de artă, jucării, etc.

M. S. Regele a trimis M. S. țarului prin prințul Dolgoruky, o icónă, reprezentând pe sf. Fecióră având în brațe pe pruncul Isus, lucrată numai în fir de aur de A. S. R. Principesa Maria.

D-l major Cernătescu, comandantul batalionului 4 de vânători, a oferit ca dar din partea ofițerilor acestui batalion un superb „corbeille“ oval aurit în formă de légán, ornat bogat cu violete și trandafiri și căptușit cu libertin bleu pâle și funde de panglici de aceeași colóre, arajat pe un suport numai de flor. La partea anterioară a acestui légán doi ingeri țin o corónă regală.

*

M. S. Regele a primit o telegramă de felicitare din partea M. S. împératului Rusiei, cu ocazia botezului principelui Nicolae.

SCIRILE DILEI.

— 6 Octombrie v.

Serbarea Sf. Sofii. Eră în 18 Octombrie st. n. a avut loc la gimnasiul român din orașul nostru obicnuita serbare a Sf. Sofii, patrona gimnasiului, totodată serbarea de aniversare (52) a punerii pietri fundamentale la acest edificiu. Elevii și profesorii au asistat la liturghia ce s'a celebrat la biserica Sf. Nicolae, de unde au venit cu toții în procesiune, cu praporii în frunte, preoții îmbrăcați în odăjdii. La orele 10 $\frac{1}{2}$ s'a început în șala festivă sfințirea apei, pontificând părintele Dr. Vasile Saftu asistat de părintele diacon I. Prișcu. Discursul festiv l'a rostit d-l profesor Nicolae Sulică, în mijlocul unei atențiuni generale. D-l Sulică a tratat o temă foarte interesantă și a fost răsplătit cu furtunoase aplauze. Cu începerea de mâne publicăm acest discurs. Nu putem lăsa nerelevat, că de astă dată nu s'a prezentat la serbarea școlară de cât un număr foarte restrins din publicul nostru, ceea-ce a făcut o impresiune foarte neplăcută.

Motii laudați. După scorniturile unor corespondenți șuchiați despre pretinse mișcări revoluționare ale Românilor și Moților, vin acum înșeși foile ungurești să constate, că nici-odată o mai mare liniște printre Români n'a fost ca acum. Mai mult, un domn Maghiar își publică în „Egyetértés“ de Sâmbătă nise experiențe interesante, ce le-a făcut în Munții apusenți pe la Găina. Duce că nu numai că Motii nu au gânduri rele față cu Maghiarii, ci dinpotrivă ei sunt de-o rară ospitalitate. Numitul „domn călătorind“ d-ilele acestea prin munți, i-s'a întâmpnat într-o comună, că un Moț i-a eșit în cale c'o pălărie plină de mere frumoase și i-le-a îmbiat pe toate gratis; altul a făcut asemenea. Apoi constată însuși d-l Maghiar, că așa o ospitalitate nu se prea găsește deu prin ținuturile locuite de Maghiari. Într'atâta, d-ice el, se manifestă „revoluția“ Moților. Spune și el, ceea-ce am spus și noi, că decât Motii scoboră de la munte spre câmpie, acesta o fac pentru-ca să-și vândă ciuharele și cercurile din care își susțin amărîta viață. Așadar hula, calomnia, și insinuările mârșave, se întorc acum în — laudă.

Originea Românilor. D-l Dr. Emil Fischer din București a scos de sub tipar o carte în limba germană intitulată: „Die Herkunft der Rumänen“ (Editura tipografiei Handes din Bamberg. Prețul broș 10 corone, legată 12 cor. Se poate comanda prin toate librăriile.) Asupra punctelor de vedere, pe cari se razimă autorul în chestia continuității, vor avé a se pronunța istoricii de specialitate.

De ale hierarchiei catolice. Diarul „Fremdenblatt“ aduce scirea, că Arhiepiscopul Samassa în curând va fi numit cardinal. La scaunul din Cinci-Biserici va fi permutat episcopul Bubics din Cașovia, ér în locul lui va fi numit episcopul in partibus și canonic în Oradea Fraknoi. La scaunul din Scepuș va fi numit canonicul din Agria Párvy.

Samassa era încă de mult candidatul guvernului la purpura de cardinal, în Vatican însé dorința guvernului a fost combătută din cauza atitudinii echivoce a lui Samassa în chestiunea legilor bisericesci. Samassa este cunoscut și ca un implacabil adversar al autonomiei bisericești. — În privința permutărilor la episcopii mai proventuose, se vede că în Roma au devenit mai concesivi, decât sub Leo XIII, ér încât pentru Fraknoi se vede, că originea lui jidovescă nu mai e considerată, ca piedecă la obținerea cărjei. În Austro-Ungaria, Fraknoi ar fi al doilea Arhieriu de origine Evreu. Primul a fost arhieriscopul Kohn din Olmütz, împotriva căruia s'a deslântuit mai în primăvară o adevărată furtună de indignare în mijlocul credinciosilor săi din cauza apucăturilor nevrednice (spionajie ect.), moș-

tenite de la străbunii săi și de cari nu s'a putut debarasa nici ca Arhieriu.

Un delegat al papei la împăratul Wilhelm. Impăratul Wilhelm al Germaniei a primit Sâmbătă în audiență pe monseniorul Dr. Wilvert, care i-a predat o carte asupra catacombelor, trimisă împăratului de papa Piu X. Cartea a fost scrisă de însuși delegatul Wilvert, german, de origine din Silesia.

Militare. Monitorul ôstei c. și r. (Verordnungsblatt) publică în ultimul său număr următoarele: D. Dionisie Florian căpitan cl. I. la reg. 85 de infanterie, a fost decorat cu crucea militară pentru merite, ca semn de recunoștință a serviciului prea zelos și încununat cu succes. — Tot pentru serviciul prea zelos s'a ordonat a se exprima mulțumirea prea înaltă căpitanului cl. I. Petru Bădescu de la reg. Nr. 61. — Căpitanului cl. I. Alexandru Zsivan de Meleșce, supracomplet la deșitul de pionier și profesor la șola de zădeți din Timișoara s'a ordonat a i-se exprima mulțumirea prea înaltă pentru activitatea sa dezvoltată pe terenul instrucției militare, ér medicului de regiment cl. I Dr. George Moga de la reg. 50 mulțumirea prea înaltă pentru serviciul prea zelos și încununat de succes dezvoltat timp de mai mulți ani ca medic militar. — Locotenentul Virgilie Crișanu de la reg. 93 a fost trecut pe ziua de 1 Noembrie în disponibilitate cu domiciliul în Bistrița.

Societatea de lectură „Ioan Popasu“ a elevilor de la institutul teologic-pedagogic din Caransebeș, în ședința sa de la 25 Septembrie v. s'a constituit în următorul mod: Președinte Dr. Petru Ionescu profesor; v. președinte Ioan Andreescu cl. c. III; notar I: Liviu Biro cl. c. III; notar II: Pavel Bogoeviciu ped. c. IV; bibliotecar: Marcu Boldovină cl. c. II; v. bibliotecar: Dămian Izvernicean ped. c. III; cassar: Romul Ancușa cl. c. II; controlor: Eustachie Gerga ped. c. IV. În comitet: Valeriu Blajovan și George Costescu cl. c. III; Antoniu Miloșescu și Valeriu Perin cl. c. II; Grigorie Iorga și Pavel Magdescu cl. c. I; Constantin Iacob ped. c. IV; Alexiu Crețu ped. c. III; Iosif Bogdan ped. c. II; Aurel Bălan ped. c. I.

Deces. Ađi nôpte pe la ora 1 a repausat în comuna Sâmpetru, comit. Brașovului, Zaharie Bărsan, în etate de 56 ani. Repausatul era tatăl d-lui Zaharie Bărsan, colaboratorul nostru și bursier al societății pentru fond de teatru român.

Catastrofă pe calea ferată. Se scrie din Chezdi-Vasarhely: În Gyulafalva (Trei-scaune) firma lui Groedel are o antreprisă mare de exploatat păduri, care se întinde și pe teritoriul român. Pe linia ferată a acestei antreprise, vr'o 12 muncitori găsind două vagoane goale, fără să întrebe pe cineva, s'au urcat în ele. Fiind terenul prăpăstios, lucrătorul Bartok, care era la frână, nu era capabil a modera repeđiciunea, așa că cele două vagoane au deraliat și s'au levit de o stâncă. Un lucrător cu numele Balint Lajos a fost sdrobit pe loc, lui Bartok i-s'a fracturat piciorul în două, ér 10 persoane, între cari 7 femei, au suferit răniri grave. Ei au fost transportați la spitalul din Ch.-Vasarhely.

Rectificare. În scirea despre constituirea societății de lectură a studenților de la gimnasiul român din localitate, s'a strecurat o greșală de nume. Intre membrii comisiunii literare a fost ales pentru cl. VII gimnasiază Cornel Albu, Ioan Broșu și Ioan Ludu, ér nu Petru Fleșer.

O fetiță din o familie bună (în etate până la 12 ani), se primesce în cuartir la o familie germană, unde pentru un preț moderat are întreținerea întrégă și poate învăța și lucrul manual. Familia constă din 4 persoane. Informațiunii se pot lua în strada Orfanilor Nr. 5 la drépta parter cătră stradă.

Incercare de comasație

în comuna română G. Orșova (com. M.-Turda.)

— Fine. —

Candidatul scâpă deci și, prins de braț cu notarul, se duse până la lbănești la cancelaria notarială și de aici cu o trăsură la Reghin. Ce-i drept densusul a primit câteva lovitură, dér nu de mörte, după cum publicase o fôie maghiară, care esagerase totă întâmplarea asta de la început până la sfirșit. Asta o dîc basat pe spusele mai multor domni vrednici de credință, cari l'au vëdut pe respectivul preumblându-se pe astfaltul Reghinului, deja la trei dîle după cele întâmpate.

Să vedem, ce se făcuse cu ceilalți doi domni din comisie, رہماși în cancelaria satului. Unul mai tinerel a luat'o și el, rugă, apucând pe drumul ce ducea la munte, dér eșind din sat se opri, spăriat de întuneceimea mare de pădure, ce i-se puse înainte, se întorse decî éráși la locul de unde plecase, la cancelarie. Aici a aflat pe al treilea, care cu sânge rece privia din ambitul cancelariei în jurul său, mirându-se ce se făcuse cu atâta mulțime de om. Aceștia doi au plecat apoi neîmpedecați cătră casă. Furia poporului scâpă, dér crescú cu atât mai mult îngrijirea și temerea de urmările celor întâmpate.

Đia de 9 Sept. trecú, trecú și cea de 10 Sept. Sosi đia de 11 Sept., đia cea critică. În timpul, când mergea preotul la sf. biserică, căci era mare sêrbătoare atunci, sosesc în comuna noastră alte calese cu altă comisie, cu comisia investigătoare, însoțită de 10 jandarmi. A venit comisia ca să facă cercetare asupra celor întâmpate.

S'a început cercetarea, ascultați au fost mai toți din comună, bētrâni, tineri și femei, dér nu numai odată, fără de trei și patru ori. Resultatul investigației a fost, că în 12 Sept. s'au trimis, însoțit de o patrulă de jandarmi, mai mulți bărbați în arestul preventiv din M.-Vásárhely. În 14 Sept. s'au trimis alții între cari și femei. Opt dîle a ținut investigația. Ce s'a întâmpat mai departe, mai ales cu cei din arest, nu știu, căci depărtându-se comisia din comună, la câteva dîle m'am depărtat și eu. Cred că cel mai competent din comună, va binevoi a ne comunica și sfirșitul acestei dureroase întâmplări.

Să judecăm puțin, de tot imparțial, asupra celor întâmpate și să ne întrebăm, ôre corect a purces poporul din comuna noastră? Eu cred, că a fost cam unilateral și nebăgător de sémă în procederea sa.

Acesta nu e o părere individuală, ci e părerea mai multora, cari cunoscând rigorositatea pedepselor ce le trag astfel de escese, au condamnat pasul făcut.

Pôte să dîcă mulți, că vina ar fi totă a preotului, ca conducător și păzitor al poporenilor săi, după cum s'a exprimat o fôie maghiară réu de tot informată. Respectiva fôie maghiară a publicat, că preotul e cauza acelei rēscóle, fiind-că nu a esplicat destul de clar poporului intențiunea respectivei comisii de comasație, decî în urma acestei esplicări false s'ar fi resculat poporul.

De tot prea mare îndrăsnélă este a susține așa ceva, preotul nici nu a fost de față la pertractările lor, ne fiind acasă, ci dus în alte afaceri de ale sale. De alt cum și decât era acasă, nu ar fi luat parte de loc, căci cuvintelor sale părintesci nu le-ar fi dat ascultare. Înainte de a sosi comisia amintită cu vr'o două săptămâni, a fost înștiințat judele comunei, ca să avizeze pe săteni, că în cutare đî va sosi comisia, să rămână decî toți acasă pe atunci. Judele alérgă decî la preotul, ca să-i cêră sfatul. Sfat, după cât a fost cu putință, i-s'a dat, și decât s'ar fi folosit de el, de bună sémă nu se încureau chiar așa tare, ceea ce el însuși a recunoscut'o după vremea trecută. Nu s'a folosit de sfatul primit, căci dóră, — după đisa mai multor țărâni de ai noștri, cari de abia își pot scârții numele — și eu știu atâta cât popa.

Să fi ascultat judele de aceia, cari mai mult pricep ca el, a bună sémă co-

muna noastră era scâpată de ambele necasuri, bătaie nu era, comasație încă nu. Dér așa a fost bătaie, ale cărei consecințe le vor simți sătenii pôte și în dece ani, ér comasație încă va fi cu siguranță după cum se aude.

a. c.

NECROLOG. Subscriții cu inima înfrântă de durere aduc la cunoștința tuturor rudeniilor, prietinelor și cunoscuților, că preaiubitul și neuitatul nostru tată, frate, unchiu și cumnat: **Ioan Órga**, vice rector sem. emerit, vice-prot. onorar și membru al esactoratului arhid. din Blășiú, după un morb îndelungat și greu, împărțășit cu ss. Sacramente ale muribunđilor, Sâmbătă în 17 Octombrie n. a. c. la 11 ore sêra și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în anul al 62-lea al etății și al 33-lea al preoției sale. Osémintele scumpului decedat se vor așeđa spre odihnă vecinică Luní în 19 Octombrie n. la 2 $\frac{1}{3}$ ore p. m. în oimierul greco-cat. din loc.

Blășiú, în 18 Octombrie 1903.

Rugați-vē pentru el!

Iosif ca fiu, Gavrilă, soția sa Maria și fiul, ca frate, cumnată și nepoți; Ioana măr. Teodor Domșa și fiul, ca soră și nepot.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 19 Octombrie. Ministrul Lukács a plecat astăđi la Viena spre a presenta Majestății Sale programul militar al partidului liberal, pe care se va rēzima și cabinetul presidat de Lukács. Acest cabinet se va constitui în cursul săptămânei și se va presenta dietei. Se speră, că obstrucția va desarma, fiind programul militar al guvernului satisfăcător.

Viena, 19 Octombrie. Regele Leopold al Belgiei, care a petrecut două dîle aici, ca ôspe al împăratului, a declarat aseră la plecare, că e foarte satisfăcut de primirea căldurosă ce i-s'a făcut. La prânđul ce s'a dat Sâmbătă sêra suveranii au rostit toaste în cari s'au accentuat raporturile amicabile ce esistă între cele două state. Aseră, 18 Octombrie, s'a dat un al doilea prânđ de gală în galeria cea mică din Schönbrunn.

Intilnirea proiectată a regelui Leopold cu fiica sa Stefania, contesa Lonyay n'a avut loc.

Salonic, 19 Octombrie. Aici se colporteză scirea, că Boris Sarafoff ar fi fost ucis de cătră un cutovlach cu numele Vanghelie din comuna Smerdes. Vanghelie a împușcat pe Sarafoff și i-a luat mai multe documente, cu cari s'a prezentat apoi la Hilmi-pașă, cerend să i-se dea remunerația de 500 funți turcesci. Motiul faptului a fost rēsbunarea, fiind-că Sarafoff a incendiat satul lui Vanghelie.

Salonic, 19 Octombrie. O bandă de insurgenți urmărită de trupele turcesci s'a refugiat în satul Hadijonușlu. Apărându-se cu bombe contra Turcilor, insurgenții au incendiat satul.

Roma, 19 Octombrie. Societățile veteranilor au dat o serenadă ambasadorului frances. Trecend pe lângă palatul ambasadei austro-ungare, au inscenat o manifestație ostilă.

Literatură.

A apărut „*Almanachul*“ societății „*Petru Maior*“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8° cu 144 pagini. *Trețul 4 corone.* Se află de vândare la Tipografia A. Mureșianu cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Cărți de rugăciuni și predici.

„Micul mărgăritar sufletesc, cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto).

„Carte de rugăciuni, cereri și laude întru onoarea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto).

„Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III. Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

„Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodată pentru orice timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiș-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

„Predici pe toate Duminicile și sărbătorile de peste an, de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din numeroase sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. porto).

„Predici pentru Duminicile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christe. Conține predici dela Duminica XI după Rosalii până la Duminica Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70).

„Cuvântări bisericesci pre sărbătorile de preste au scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto).

„Cuvântări funebre și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II. Preț. 2 cor. (plus 20 b. porto).

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul francez de Iacob Nicolăscu, editura lui Dr. E. Dăianu, Timișoara 1895. O cârticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone (plus 10 bani porto).

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul francez de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator ecleziastic francez. Pr-dicile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc răsăriten, și fiecare este pusă la acea Duminică sau sărbătoare, cu a cărei evanghelie se potrivese predica. Un volum elegant de peste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr-un limbaj ales. — Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

„Mama sfântului Augustin“ de Emil Bougaud, traducere de Saiba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia arhidiecezană din Blășiș. Cartea are 31 côle de tipar (500 pagini) și este fructul ostenelelor unor laboroși studenți în teologie dela universitatea din Budapesta. Cuvântul „Saiba“ ne reamintese societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul desființat „S-ta Barbara“ din Viena, carei societăți îi mulțumim publicarea Fabiolei și a unei cărți din catechismul cel mare al lui Decharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare în stil îngrijit, tiparul curat, Hartia bună. Prețul unui exemplar legat elegant în pânză este 4 corone (+ 30 b. porto). Un exemplar broșat 3 corone (+ 30 b. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Octob. n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	118.35
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.26
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.45
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	97.—
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	62.65
Bonuri rurale croate-slavone	97.25
Impr. ung. cu premii	205.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	154.75
Renta de hârtie austr.	100.05
Renta de argint austr.	100.—
Renta de aur austr.	119.40
Rente de corone austr. 4%	100.05
Losuri din 1860.	53.35
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.81
Acții de-ale Băncei ung. de credit	728.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	660.00
Napoleonori	19.06
Mărci imperiale germane	117.22 1/2

Scrieri istorice.

„Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunei N în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istorico-literar de Ioan Hențiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș. Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribu la formarea unui fond pentru Internatul preparandului din Blășiș.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrații ale mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto).

„Pentru memoria lui A. Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. Perozei prin d-l Dr. Amos Francu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Vitezul“, tradițiuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Regaganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noue cârticiele, ce d-l Ioan Pop Regaganul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„Lupta pentru drept“ de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura aceasta, prezentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Tărânu român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Mândstirea Putna in Bucovina de Iacob Forumbescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto).

Târânu de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 13 Octom. n. de 39,393 capete, la 14 Oct. au intrat 950 capete și au ieșit 1050 capete rămânând la 15 Oct. n. un număr de 39,284 capete.

Se notează marfa ungerescă: veche grea dela 107—108 fil. tînără grea dela 113—114 fil., de mijloc dela 113—114 fil. — Sârbescă: grea 115—116 fil., de mijloc 113—114 fil., ușorâ 111—112 fil. kilogramul

Concurs.

Pentru grădina de altoi și școla practică economică, inițiată de comuna Seliște, se caută un conducător.

Cei ce doresc a fi angajați să se adreseze până în 15 Noemvrie a. c. la subsemnata primăria, înaintându-și și documentele despre pregătirile teoretice și despre aplicarea de până aci.

Onorariul se va stabili prin înțelegere ulterioară.

Competenții vor indica în ofertă și cea ce pretind.

Primăria comunală:

Nicolae Hențiu m. p. Dumitru Popa m. p. notar 2—3.1128 primar.

Frumos ca o Iconă

este un Teint delicat alb și fin, și o față fără pistru și pete. Spre a obține acesta să se spele în fiecare zi cu **SAPUNUL**

„Lilienmilchseife a lui Bergmann“

(Marca: 2 miner.) dela Bergmann & Co. in Dresden și Teutschen a/E.

Se capătă bucată cu 80 bani, la Teutsch & Tartler și la farmacia lui Roth in Brașov.

(930) 25—50

Cursul pieței Brașov.

Din 17 Octob. n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.96	Vând.	19.—
Argint român.	18.84	„	18.92
Napoleon d'or.	19.02	„	19.10
Galbeni	11.20	„	11.30
Ruble Rusesce	2.53	„	2.54
Mărci germane	117.10	„	117.50
Lire turcesce	21.50	„	21.60
Seris fonc. Albina 5%	101.—	„	101.25

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame.)

sunt a se adresa subscrierilor administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

INSCIINȚARE.

Subscrierul **JON SPACZYNSKI**, fac cunoscut Onor. public, că în ziua de 4(17) Octomvrie a. c. la 2 ore p. m. sau deschis

COFETĂRIA

situată în Târânu Cailor nr. 10.

și aranjată după stilul cel mai modern.

Având o practică de peste 25 ani în această branșă în Bucuresci, Iassy, Paris și Viena, cred că On. public va sci aprecia și cunósce lucrul solid și bun.

Tot-odată fac cunoscut On. public, că comăndile în Prăjituri, Patelli, Cosonaci, Torte, Bombone, Glaceli, Fructe, Candite, Glacée, Petit Furré, Pismeți și sute de alte articole vor fi tot-deauna la dispoziția onor. consumători.

Prețuri moderate. Serviciu prompt.

Cu deosebită stimă

JON SPACZYNSKI

3—3.1125

COMERCIU de VIN en gross.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târânu Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverte, in toată mărimea.

TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Târânu Inului Nr. 30, etagiul I, către stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A. V. I. S.

Prenumerățiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și renoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți să binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca eșpedarea să li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou să binevoiască a scrie adresa lămurit și să arete și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans.“